

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

02.06.2025

Протокол № 08, п.8

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 02.06.2025 №104

***СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ /
SPECIALIZED TOURISM***

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»	24 «Services»
Спеціальність	242 «Туризм і рекреація»	242 «Tourism and Recreation»
Освітня програма	Туризм і рекреація	Tourism and Recreation

Розробник: Чорна Наталія, доктор історичних наук, професор.

Гарант освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація» - Онищук Наталя, кандидат економічних наук, доцент.

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи від 19.05.2025 р., протокол № 08;

на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування від 22.05.2025 р., протокол № 05.

Рецензенти:

Рябенька Марина, кандидат економічних наук, доцент.

Вешелені Олександр, директор Департаменту маркетингу міста та туризму Вінницької міської ради (м. Вінниця).

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 12.06.2025 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,62.
Обл.-вид. арк. 1,11. Тираж 2. Зам. № 245.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення освітнього компонента.

Метою освітнього компонента «Спеціалізований туризм» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо видів спеціалізованого туризму, їх ресурсного, інфраструктурного забезпечення та практичних вмінь формування спеціалізованих турів відповідно до мети подорожі туристів.

Результати вивчення освітнього компонента його, місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення освітнього компонента «Спеціалізований туризм» здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм і рекреація» є формування у них комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

К 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К 4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

К 5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

К 12. Навички міжособистісної взаємодії.

К 14¹ Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

- спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

К 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

К 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

К 19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

К 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компонента «Спеціалізований туризм» є наступними:

ПР 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на

вивченні таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Культурна спадщина України», «Туристичне краєзнавство», «Туристичне країнознавство», «Організація туризму», «Туропереїтинг».

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів,

науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2025, протокол № 12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

**Обсяг освітнього компоненту в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота здобувачів		
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Спеціалізований туризм: сутність та класифікація	14	4	4	6	В/УД, Д/ПР, КТ	8
Тема 2. Релігійний туризм	14	4	4	6	В/УД, Д/ПР, КТ	8
Тема 3. Діловий туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 4. Освітній туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 5. Культурно-пізнавальний туризм	14	4	4	6	В/УД, Д/ПР, КТ	8
Тема 6. Урбаністичний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 7. Івентивний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 8. Винний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 9. Гастрономічний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 10. Етнічний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 11. Лікувально-оздоровчий туризм	14	4	4	6	В/УД, Д/ПР, КТ	8
Тема 12. Екологічний та сільський (зелений) туризм	14	4	4	6	В/УД, Д/ПР, КТ	8
Тема 13. Круїзний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 14. Активний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 15. Екстремальний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Тема 16. Космічний туризм	7	2	2	3	В/УД, Д/ПР, КТ	4
Індивідуальні завдання	33			33	ІЗ	16
Разом	180/6	42	42	96		100
Підсумковий контроль – екзамен						

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:
В/УД – відповідь на практичних заняттях/участь у дискусії – 1 бал.

Д/ПР – доповідь/презентація – 2 бали.

КТ – комп'ютерне тестування – 1 бал.

ІЗ – індивідуальні завдання – 16 балів (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах, участь у наукових заходах, написання тез – 10 балів; підготовка есе – 6 балів).

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компоненту (теми програми)

Тема 1. Спеціалізований туризм: сутність та класифікація

Поняття туризму. Основні ознаки туризму. Етапи розвитку туризму та їх характерні риси.

Мета подорожі як основний критерій поділу туристичних подорожей на різні види.

Типи туристів: за активністю поведінки, стилем життя, ін. Основні чинники туристичної мотивації.

Основні можливі перешкоди до подорожей.

Поняття спеціалізованого туризму. SIT, нішевий туризм, кваліфікований туризм та їх співвідношення зі спеціалізованим туризмом.

Основні види спеціалізованого туризму та їх ознаки. Нові види спеціалізованого туризму (мисливський, сафарі-тур, фото-тур, ін.).

Стан та тенденції розвитку спеціалізованого туризму в Україні та світі.

Тема 2. Релігійний туризм

Поняття релігії. Релігійна свідомість. Релігійний культу. Релігійна організація. Класифікація релігій за різними ознаками.

Поняття релігійного туризму та його основні види. Паломницький туризм. Види паломницького туризму та їх ознаки. Основні регіони паломницького туризму. Релігійний туризм культурно-пізнавального спрямування.

Індустрія релігійного туризму та основні її інфраструктурні об'єкти.

Історичні аспекти становлення та розвитку релігійного туризму. Стан та тенденції розвитку релігійного туризму у сучасний нам час.

Основні вимоги до формування програм паломницьких турів.

Тема 3. Діловий туризм

Поняття ділового туризму та його основні види.

Історичні аспекти становлення та розвитку ділового туризму. Стан та тенденції розвитку ділового туризму у сучасний нам час.

Конгресно-виставковий туризм: зміст та особливості організації.

Інсентив-туризм: зміст та основні цілі. Основні види інсентив-туризму.

Тенденції розвитку ділового туризму.

Особливості організації ділових турів.

Тема 4. Освітній туризм

Поняття освітнього туризму та його основні види.

Історичні аспекти становлення та розвитку освітнього туризму. Причини активізації освітнього туризму наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Стан та тенденції розвитку освітнього туризму у сучасний нам час.

Класифікації освітніх турів за віковою та тематичною ознаками.

Країни-лідери сфери освітнього туризму. Основні напрямки освітнього туризму за країнами перебування туристів. Особливості розвитку освітнього туризму в Україні. Перспективні напрями освітнього туризму в Україні.

Тема 5. Культурно-пізнавальний туризм

Зміст культурно-пізнавального туризму та його спрямованість. Цілі культурно-пізнавальних турів.

Ресурсне забезпечення культурно-пізнавального туризму. Поняття об'єктів культурної спадщини та їх диференціація за видовими ознаками. Об'єкти культурної спадщини у списку ЮНЕСКО. Роль ЮНЕСКО у збереженні культурного спадку людства. Представленість України у Всесвітній спадщині ЮНЕСКО. Держаний реєстр нерухомих пам'яток України. Перелік об'єктів культурної спадщини національного (регіонального) значення. Їх роль у збереженні культурної спадщини України та її використанні у туристичній сфері.

Основні напрямки та види культурно-пізнавального туризму (арт-туризм, туризм спадщини, тематичний туризм, екокультурний туризм, креативний туризм, подієвий туризм).

Класифікації в культурно-пізнавальному туризмі.

Креативні індустрії: зміст, потенціал розвитку та роль у розвитку культурно-пізнавального туризму.

Особливості організації та проведення культурно-пізнавальних турів.

Стан та тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні та світі.

Тема 6. Урбаністичний туризм

Теоретичні засади формування урбаністичного туризму.

Міста як важливі туристичні центри. Ресурси та класифікація урбаністичного туризму.

Правові аспекти розвитку урбаністичного туризму.

Географія урбаністичного туризму світу. Географія урбаністичного туризму в Україні.

Особливості формування турів у сегменті урбаністичного туризму.

Тема 7. Івентивний туризм

Поняття івентивного туризму, його основні ознаки, види та функції.
Класифікації івентивного туризму.

Ресурси розвитку івентивного туризму.

Поняття івентивного портфелю. Мега-івенти, одії національного та міжнародного масштабу, хол марки: зміст та вимоги до організації. Івент-франшизи та особливості їх використання.

Етапи розвитку івентивного туризму.

Фестивалі як складова івентивного туризму. Відомі фестивалі України та зарубіжних країн.

Формування та виконання івентивних туристичних програм.

Роль івентів у формування привабливості туристичних destinations.

Тема 8. Винний туризм

Поняття винного туризму, його основні ознаки та передумови розвитку.
Складові винного туризму. Види винних турів.

Традиції виноробства в Україні та їх значення для розвитку винного туризму. Вплив винного туризму та розвиток туристичної привабливості територій.

Винні маршрути в Україні та зарубіжних країнах. Винні фестивалі в Україні та світі.

Кластерні ініціативи у сфері винного туризму: стан та тенденції розвитку.

Глобальні тенденції розвитку винного туризму. Об'єкти та основні маршрути винного туризму в Україні та світі.

Географія винних турів. Особливості формування винних турів.

Тема 9. Гастрономічний туризм

Поняття гастрономічного туризму. Класифікації в гастрономічному туризмі.

Гастрономічні атракції як інструменти розвитку туристичних destinations.
Дороги вина та смаку в Україні та закордоном. Гастрономічні маршрути в Україні та зарубіжних країнах. Гастрономічні фестивалі в Україні та світі.

Глобальні тенденції розвитку гастрономічного туризму. Об'єкти та основні маршрути гастрономічного туризму в Україні та світі.

Географія гастрономічних турів. Особливості формування гастрономічних турів.

Тема 10. Етнічний туризм

Поняття етнічного туризму. Співвідношення терміну «етнічний туризм» з термінами «етнографічний туризм», «ностальгічний туризм», «пізнавальний туризм». Основні види сучасного етнічного туризму.

Функції етнічного туризму та передумови зростання попиту на нього.

Ресурсне забезпечення етнічного туризму в Україні. Етнографічні музеї як центри розвитку етнічного туризму. Найвідоміші музеї-скансени в Україні та закордоном. Етнофестивалі та їх роль у розвитку етнічного туризму. Види етнофестивалів та їх основні завдання. Етнофестивалі в Україні та світі.

Особливості розвитку етнічного туризму в Україні та зарубіжних країнах.

Тема 11. Екологічний та сільський (зелений) туризм

Поняття екологічного туризму та основні його складові. Основні види екологічного туризму.

Ознаки екологічного туризму. «Десять заповідей екологічного туриста».

Національні парки та природні заповідники як об'єкти екологічного туризму. Характеристика національних парків та природних заповідників України та зарубіжних країн.

Вплив глобальних екологічних проблем на розвиток екологічного туризму.

Сільський (зелений) туризм та фактори, що впливають на його розвиток. Ознаки сільського (зеленого) туризму та основні його ознаки.

Основні етапи розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні та закордоном.

Роль сільського (зеленого) туризму у забезпечення сталого розвитку територій.

Формування програм екологічних та сільських (зелених) турів.

Тема 12. Лікувально-оздоровчий туризм

Поняття лікувально-оздоровчого туризму та його мета. Основні види лікувально-оздоровчого туризму.

Передумови виникнення лікувально-оздоровчого туризму та зростання попиту на нього. Етапи розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні та закордоном.

Ресурсне забезпечення лікувально-оздоровчого туризму.

Поняття курорту. Курорти як ключова складова лікувально-оздоровчого туризму. Спа- та таласо-центри і їх місце в лікувально-оздоровчому туризмі.

Характеристика основних курортів України та зарубіжних країн.

Тема 13. Круїзний туризм

Характеристика круїзного туризму. Класифікація видів круїзного туризму. Історичні аспекти виникнення круїзного туризму та його розвиток в наш час. Переваги та недоліки круїзних турів. Правові основи здійснення морських круїзів. Основні круїзні території світу. Особливості формування продукту круїзного туризму. Стан та перспективи розвитку круїзного туризму в Україні ат світі.

Тема 14. Активний туризм

Характеристика активного туризму. Класифікація видів активного туризму. Загальна характеристика пішохідного, велосипедного, гірськолижного, водного туризму, спелеотуризму. Географія активного туризму. Формування турів у сфері активного туризму. Розробка маршрутів активного туризму.

Тема 15. Екстремальний туризм

Поняття екстремального туризму, основні його ознаки та види. Мета та спрямованість екстремального туризму.

Передумови виникнення екстремального туризму та чинники його розвитку.

Ризики в екстремальному туризмі.

Водні види екстремального туризму (дайвінг, водні лижі, вейкбординг, віндсерфінг, серфінг, каякінг, рафтинг). Основні регіони розвитку водних видів екстремального туризму.

Наземні види екстремального туризму (маунтінбайкінг, спелеотуризм, Х гонки).

Гірські види екстремального туризму (альпінізм, гірські лижі, сноубординг).

Повітряні види екстремального туризму (парашутизм, скайдайвінг, скайсерфінг, BASE jumping, банджі-джампінг, польоти на повітряних кулях, дельтапланеризм)

Екзотичні види екстремального туризму (космічний туризм, кайтсерфінг, тури на Північний та Південний полюси, походи в джунглі, джайлоо туризм, дайвінг з акулами).

Мілітарі туризм. Види мілітарі туризму. Розвиток мілітарі туризму в країнах світу та його перспективи в Україні.

Тема 16. Космічний туризм

Теоретичні засади розвитку космічного туризму. Комерціалізація космічних програм.

Поняття космічного туризму та основні його види.

Ресурсне та інфраструктурне забезпечення космічного туризму.

Особливості космічних турів, їх організації та реалізації.

Стан, тенденції та перспективи розвитку космічного туризму.

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст туризму, як явища, його основні ознаки та функції; зміст спеціалізованого туризму, його основні види та їх особливості.</p> <p>Розуміти передумови та основні етапи розвитку туризму; специфіку спеціалізованого туризму.</p>	<p><u>Тема 1. Спеціалізований туризм:</u> <u>сутність та класифікація</u></p> <p>Лекція №1 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туризм: зміст, характерні риси та функції. 2. Історичні передумови та основні етапи розвитку туризму. <p>Лекція №2 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття спеціалізованого туризму. 2. Основні види спеціалізованого туризму. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-2, 4-8.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4.</i></p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	<p style="text-align: center;">6</p>
	<p>Практичне заняття №1 План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета подорожі як основний критерій поділу туристичних подорожей на різні види. 2. Типи туристів: за активністю поведінки, стилем життя, ін. 3. Основні чинники туристичної мотивації. 4. Основні можливі перешкоди до подорожей. 	<p style="text-align: center;">2</p>
	<p>Практичне заняття №2 План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія становлення та розвитку спеціалізованого туризму. 2. Нові види спеціалізованого туризму (мисливський, сафарі-тур, фото-тур, ін.). 3. Стан та тенденції розвитку спеціалізованого туризму в Україні та світі. 	<p style="text-align: center;">2</p>
<p>Володіти необхідним категоріальним</p>	<p><u>Тема 2. Релігійний туризм</u> Лекція №3</p>	<p style="text-align: center;">2</p>

<p>апаратом.</p> <p>Знати типологію та основний зміст сучасних світових релігій; особливості основних видів релігійного туризму.</p> <p>Розуміти зміст релігійного туризму та спрямованість його розвитку.</p>	<p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття релігії та її структура. 2. Типологія сучасних світових релігій. 3. Поняття релігійного туризму та його основні види. <p>Лекція №4</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паломницький туризм. Види та особливості паломництва в різних світових релігіях. 2. Релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості. 3. Індустрія релігійного туризму. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 23.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	<p>2</p>
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття №3</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види релігійного туризму. 2. Географія та ресурси релігійних подорожей. 3. Формування програм паломницьких турів. <p>Практичне заняття №4</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні етапи становлення та розвитку релігійного туризму в Україні ат світі. 2. Найбільші центри релігійного туризму в Україні та світі. 3. Розвиток релігійного туризму в Україні та в зарубіжних країнах. 	<p>2</p>
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати основні етапи та тенденції розвитку ділового туризму.</p>	<p><u>Тема 3. Діловий туризм</u></p> <p>Лекція №5</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття ділового туризму та його основні види. 2. Історія та сучасні тенденції розвитку ділового туризму. 3. Сутність конгресно-виставкового та 	<p>2</p>

<p>Розуміти характерні риси та особливості основних видів ділового туризму.</p>	<p>інсентив-туризму. 4. Особливості організації ділових турів. Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 7-8.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №5 План практичного заняття: 1. Сучасний стан та тенденції розвитку ділового туризму. 2. Організація обслуговування ділових туристів. 3. Інфраструктура та географія розвитку конгресно-виставкового туризму. 4. Сутність, географія та особливості організації інсентив-турів.</p>	2
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст освітнього туризму, основні його види та їх ознаки.</p> <p>Розуміти специфіку розвитку освітнього туризму в різних країнах світу.</p>	<p><u>Тема 4. Освітній туризм</u> Лекція №6 План лекції: 1. Поняття освітнього туризму та передумови його розвитку. 2. Класифікація освітніх турів за віковою ознакою. 3. Класифікація освітніх турів за тематичною спрямованістю. 4. Основні напрямки освітнього туризму за країнами перебування туристів.</p> <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 32.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №6 План практичного заняття: 1. Популярні види освітнього туризму та їх характеристика. 2. Основні напрямки освітнього туризму за країнами перебування туристів. 3. Особливості розвитку освітнього туризму в Україні.</p>	2

	4. Перспективні напрями освітнього туризму в Україні.	
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати суть культурно-пізнавального туризму, його ознаки та умови розвитку; об'єкти культурної спадщини України у Світовій спадщині ЮНЕСКО.</p> <p>Розуміти передумови зростання попиту на культурно-пізнавальні тури.</p>	<p><u>Тема 5. Культурно-пізнавальний туризм</u></p> <p>Лекція №7</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст культурно-пізнавального туризму та його спрямованість. 2. Цілі культурно-пізнавальних турів. 3. Ресурсне забезпечення культурно-пізнавального туризму. <p>Лекція №8</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрями та види культурно-пізнавального туризму (арт-туризм, туризм спадщини, тематичний туризм, екокультурний туризм, креативний туризм, подієвий туризм). 2. Класифікації в культурно-пізнавальному туризмі. 3. Стан та тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні та світі. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 25.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	6
	<p>Практичне заняття №7</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості організації культурно-пізнавальних турів (цільова аудиторія, вибір закладів розміщення, додаткових послуг). 2. Місце тематичних парків культури та відпочинку в культурно-пізнавальному туризмі. 3. Креативні індустрії: зміст, потенціал розвитку та роль у розвитку культурно-пізнавального туризму. 	2
	<p>Практичне заняття №8</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екскурсія як складова культурно-пізнавального туризму. 2. Вимоги до екскурсійних програм. 3. Стан та тенденції розвитку культурно- 	2

	пізнавального туризму в Україні та світі. то	
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст урбаністичного туризму та його основні види; правові аспекти розвитку урбаністичного туризму.</p> <p>Розуміти теоретичні засади формування урбаністичного туризму; особливості формування турів у сегменті урбаністичного туризму.</p>	<p><u>Тема 6. Урбаністичний туризм</u></p> <p>Лекція №9</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади формування урбаністичного туризму. 2. Ресурси та класифікація урбаністичного туризму. 3. Правові аспекти розвитку урбаністичного туризму. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 16, 27.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №9</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Географія урбаністичного туризму світу. 2. Географія урбаністичного туризму в Україні. 3. Особливості формування турів у сегменті урбаністичного туризму. 	2
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст подієвого туризму та його основні види.</p> <p>Розуміти етапи розвитку подієвого туризму; місце фестивалів у розвитку подієвого туризму та формуванні туристичної привабливості територій.</p>	<p><u>Тема 7. Івентивний туризм</u></p> <p>Лекція №10</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст івентивного туризму та його основні функції. 2. Етапи розвитку івентивного туризму. 3. Класифікація івентивного туризму. 4. Фестивалі як складова івентивного туризму. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 17, 38.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №10</p>	2

	<p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Івент як виняткова подія. 2. Поняття івентивного портфелю. 3. Мега-івенти, одії національного та міжнародного масштабу, хол марки: зміст та вимоги до організації. 4. Івент-франшизи та особливості їх використання. 	
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст винного туризму; основні атракції винного туризму.</p> <p>Розуміти тенденції та перспективи розвитку винного туризму в Україні та зарубіжних країнах.</p>	<p><u>Тема 8. Винний туризм</u></p> <p>Лекція №11</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст винного туризму та його особливості. 2. Традиції виноробства та винного туризму в Україні. 3. Винні кластери: аналіз зарубіжного досвіду та можливостей його застосування в Україні. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 23, 35-36.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №11</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні тенденції розвитку винного туризму. 2. Об'єкти та основні маршрути винного туризму в Україні та світі. 3. Географія винних турів. 4. Особливості формування винних турів. 	2
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст гастрономічного туризму; основні атракції гастрономічного туризму.</p> <p>Розуміти тенденції та перспективи розвитку</p>	<p><u>Тема 9. Гастрономічний туризм</u></p> <p>Лекція №12</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гастрономічний туризм: зміст та особливості. 2. Класифікації в гастрономічному туризмі. 3. Гастрономічний туризм у Європі та світі. 4. Гастрономічний туризм в Україні. <p>Рекомендовані джерела:</p>	2

гастрономічного туризму в Україні та зарубіжних країнах.	<i>Основні: 1-8. Додаткові: 5, 9, 14, 18, 20, 22, 26, 28, 30, 34, 37. Інтернет-джерела: 1-8.</i>	
	Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.	3
	Практичне заняття №12 План практичного заняття: 1. Глобальні тенденції розвитку гастрономічного туризму. 2. Об'єкти та основні маршрути гастрономічного туризму в Україні та світі. 3. Географія гастрономічних турів. 4. Особливості формування гастрономічних турів.	2
Володіти необхідним категоріальним апаратом. Знати зміст етнічного туризму та його основні види. Розуміти місце етнографічних музеїв та етнофестивалів у розвитку етнічного туризму та формуванні привабливості туристичних дестинацій.	<u>Тема 10. Етнічний туризм</u> Лекція №13 План лекції: 1. Зміст етнічного туризму та його види. 2. Етнографічні музеї як центри розвитку етнічного туризму. 3. Етнофестивалі та їх роль у розвитку етнічного туризму. Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8. Додаткові: 10. Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i>	2
	Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.	3
	Практичне заняття №13 План практичного заняття: 1. Співвідношення терміну «етнічний туризм» з термінами «етнографічний туризм», «ностальгічний туризм», «пізнавальний туризм». 2. Функції етнічного туризму та передумови зростання попиту на нього. 3. Основні види сучасного етнічного туризму. 4. Особливості розвитку етнічного туризму в Україні та зарубіжних країнах.	2

<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст лікувально-оздоровчого туризму та основні його види; зміст курортів та їх специфіку.</p> <p>Розуміти передумови зародження, етапи та тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму; особливості організації відпочинку на курортах.</p>	<p><u>Тема 11. Лікувально-оздоровчий туризм</u></p> <p>Лекція №14</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття лікувально-оздоровчого туризму та його основні види. 2. Передумови зародження лікувально-оздоровчого туризму. 3. Стан та тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні та світі. 	2
	<p>Лекція №15</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Курорти як ключова складова лікувально-оздоровчого туризму. 2. Спа- та таласо-центри і їх місце в лікувально-оздоровчому туризмі. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 6, 33.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	6
	<p>Практичне заняття №14</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Географія медичного туризму: основні центри / дестинації / клініки. 2. Формування та виконання програм медичного туризму. 	2
	<p>Практичне заняття №15</p> <p>План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Курортні ресурси та курортографія. 2. Формування програм курортного обслуговування. 3. Організаційні форми та ресурсна база розвитку велнес-туризму. 	2
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст екологічного та сільського (зеленого) туризму, його основні види та їх особливості.</p>	<p><u>Тема 12. Екологічний та сільський (зелений) туризм</u></p> <p>Лекція №16</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічний туризм: зміст та основні складові. 2. Види екологічного туризму. 3. Національні парки та природні заповідники як об'єкти екологічного 	2

<p>Розуміти місце національних парків та природних заповідників у розвитку екологічного туризму; роль сільського (зеленого) туризму у забезпечення сталого розвитку територій.</p>	<p>туризму. 4. Формування програм екологічних турів. Лекція №17 План лекції: 1. Сільський (зелений) туризм та фактори, що на нього впливають. 2. Ресурси сільського (зеленого) туризму. 3. Географія сільського (зеленого) туризму. 4. Роль сільського (зеленого) туризму у забезпечення сталого розвитку територій.</p> <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 1-2.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	<p>2</p>
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття №16 План практичного заняття: 1. Правила поведінки екотуристів під час подорожей. 2. Причини, основна ідея та мотивація туристів до здійснення екоподорожей. 3. Роль і значення екологічного туризму в збереженні природи. 4. Стан та тенденції розвитку екологічного туризму в Україні та світі.</p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття №17 План практичного заняття: 1. Об'єкти розміщення в сільському (зеленому) туризмі. Категоризація закладів розміщення у сфері сільського (зеленого) туризму. 2. Структура агро-рекреаційних територій. 3. Шляхи просування туристичних продуктів у сфері сільського (зеленого) туризму в Україні ат закордоном. 4. Міжнародний досвід розвитку сільського (зеленого) туризму.</p>	<p>2</p>
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст круїзного туризму; правові засади</p>	<p><u>Тема 13. Круїзний туризм</u> Лекція №18 План лекції: 1. Характеристика круїзного туризму. 2. Класифікація видів круїзного туризму. 3. Основні круїзні території світу.</p>	<p>2</p>

<p>здійснення морських круїзів; основні круїзні території світу.</p> <p>Розуміти особливості формування туристичного продукту в сегменті круїзного туризму.</p>	<p>4. Правові основи здійснення морських круїзів.</p> <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 4, 24.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №18 План практичного заняття: 1. Історичні аспекти виникнення круїзного туризму та його розвиток в наш час. 2. Переваги та недоліки круїзних турів. 3. Особливості формування туристичного продукту в сегменті круїзного туризму. 4. Стан та перспективи розвитку круїзного туризму в Україні та світі.</p>	2
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст та основні види активного туризму; географію активного туризму.</p> <p>Розуміти особливості формування турів у сфері активного туризму.</p>	<p><u>Тема 14. Активний туризм</u> Лекція №19 План лекції: 1. Поняття активного туризму та його характеристика. 2. Класифікація видів активного туризму. 3. Географія активного туризму.</p> <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 13, 15, 29.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №19 План практичного заняття: 1. Загальна характеристика пішохідного, велосипедного, гірськолижного, водного туризму, спелеотуризму. 2. Особливості формування турів у сфері активного туризму. 3. Розробка маршрутів активного туризму.</p>	2
<p>Володіти необхідним категоріальним</p>	<p><u>Тема 15. Екстремальний туризм</u> Лекція №20</p>	2

<p>апаратом.</p> <p>Знати зміст екстремального туризму та основних його видів.</p> <p>Розуміти особливості організації екстремального туризму; чинники формування попиту на екстремальний відпочинок та спрямованість його розвитку.</p>	<p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття екстремального туризму. 2. Водні види екстремального туризму. 3. Наземні види екстремального туризму. 4. Гірські види екстремального туризму. 5. Повітряні види екстремального туризму. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 11.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №20 План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми та види екстремального туризму і їх характеристика. 2. Мілітарі туризм. Види мілітарі туризму. 3. Розвиток мілітарі туризму в країнах світу та його перспективи в Україні. 4. Екзотичні види екстремального туризму. 	2
<p>Володіти необхідним категоріальним апаратом.</p> <p>Знати зміст космічного туризму та його основні види; ресурсне та інфраструктурне забезпечення космічного туризму.</p> <p>Розуміти особливості організації та реалізації космічних турів.</p>	<p><u>Тема 16. Космічний туризм</u> Лекція №21 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади розвитку космічного туризму. 2. Комерціалізація космічних програм. 3. Поняття космічного туризму та основні його види. <p>Рекомендовані джерела: <i>Основні: 1-8.</i> <i>Додаткові: 3, 19, 21.</i> <i>Інтернет-джерела: 3-4, 8.</i></p>	2
	<p>Питання, що виносяться на СР: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття.</p>	3
	<p>Практичне заняття №21 План практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурсне та інфраструктурне забезпечення космічного туризму. 2. Особливості космічних турів, їх організації та реалізації. 	2

	3. Стан, тенденції та перспективи розвитку космічного туризму. є	
Індивідуальне завдання	курси на платформі Prometheus або на інших сервісах, участь у наукових заходах, написання тез – 10 балів; підготовка есе – 6 балів	33
Всього		180

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Богатирьова Г. А., Головань М. Г., Горіна Г. О., Літвінова-Головань О. П., Коптева Т. С., Снігур К. В. Спеціалізований туризм : навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 173 с. URL : http://elibrary.donnuet.edu.ua/2266/1/2021_Specialized_tourism.pdf
2. Борисова О. Спеціалізований туризм : навч. посібн. Київ : Кондор, 2020. 360 с.
3. Галасюк С., Нездоймінов С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посібн. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 178 с.
4. Спеціалізований туризм : навч. посіб. у 3-х ч. Ч. 1. / Н. А. Добрянська, С. С. Шекера, С. Г. Ярьоменко, С. С. Черноусова; за ред. Н. А. Добрянської. Одеса : Друкарський Дім «Друк Південь», 2024. 160 с.
5. Спеціалізований туризм : навч. посіб. у 3-х ч. Ч. 2. / Н. А. Добрянська, С. С. Шекера, С. Г. Ярьоменко, С. С. Черноусова; за ред. Н. А. Добрянської. Одеса : Друкарський Дім «Друк Південь», 2024. 254 с.
6. Спеціалізований туризм : навч. посіб. у 3-х ч. Ч. 3. / Н. А. Добрянська, С. С. Шекера, С. Г. Ярьоменко, С. С. Черноусова; за ред. Н. А. Добрянської. Одеса : Друкарський Дім «Друк Південь», 2024. 120 с.
7. Спеціалізований туризм : підручн. / А. А. мазаракі, Т. І. Ткаченко, Т. П. Дупляк, ін.; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : ДТЕУ, 2024. 576 с.
8. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму : навч. посібн. 4-е вид-ня. Київ : Алерта, 2023. 378 с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА:

1. Батиченко С. П., Мельник Л. В. Сільський зелений туризм в Україні – стратегічна складова розвитку сільських територій. *Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів*. 2024. Вип. 4. С. 56-62. URL : https://constructgeo.knu.ua/assets/num/num_4_special_2024/4_sp_24_08.pdf
2. Баштовий М. Г. Сільський зелений туризм : навч. посібн. Ч. 1. Суми : СНАУ, 2022. 52 с. URL : <https://surl.li/smlgor>
3. Богдан Д. В., Ісаєнко В. О., Перепелиця А. С. Дослідження розвитку космічного туризму: проблеми та перспективи. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2019. Вип. 10. С. 186-192. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2019-10-19>
4. Бойко В. О. Круїзний туризм: тенденції розвитку галузі у період невизначеності. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 17. С. 133-139. DOI : <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.17.18>
5. Винний га гастрономічний туризм: глобальні тренди та локальні практики : монографія / за наук. ред. Д. І. Басюк. Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К», 2017. 316 с.

6. Галасюк С. Концептуальні підходи до визначення терміну «лікувально-оздоровчий туризм». *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-8>
7. Гапоненко Г. І., Євтушенко О. В., Шамара І. М., Святий А. Р. Діловий туризм в Україні: перспективи розвитку в післявоєнний час. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2024. Вип. 20. С. 60-73. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-20-07>
8. Гарас І. О., Гарас О. М. Сучасний стан розвитку ділового туризму в туристичних регіонах світу. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 23. С. 6-10. URL : http://bses.in.ua/journals/2017/23_2017/3.pdf
9. Дишкантюк О. В., Власюк К. В. Гастрономічний туризм : підручн. Одеса : Олді+, 2021. 136 с.
10. Доценко А. І. Етнічний туризм : навч. посібн. Київ : Університет «Україна», 2022. 96 с.
11. Кізюн А. Г. Тенденції розвитку світового екстремального туризму: проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. DOI : DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-23>
12. Клімов С., Яковенко Л. Нерозказана історія українського виноробства. Київ : Ukrainer, 2023. 280 с.
13. Корнієнко О. М., Булатов С. В. Активний туризм : навч. посібн. Вид. 2-ге, перер. і доп. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 293 с. URL : <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/796ff84b-21cc-4f25-b2df-377f0ef63594/content>
14. Кравченко М. В., Юдіна Т. І. Етнічна кулінарія : навч. посібн. Київ : ДТЕУ, 2021.
15. Лівак П. В., Полухін Ю. В., Стешиц А. В. Активний відпочинок: види і різновиди активного туризму та їх сутність. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. № 7(152)*. С. 79-83. DOI : [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.7\(152\).19](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.7(152).19)
16. Мальська М. П., Гаталяк О. М. Туризм у містах : навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
17. Мальська М. П., Грицишин А. Т., Білоус С. В., Топорницька М. Я. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібн. Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с.
18. Мальська М. П., Філь М. І., Пандяк І. Г. Гастрономічний туризм : навч. посібн. Київ : Каравела, 2022. 304 с.
19. Миронов Ю. Б., Топорницька М. Я. Космічний туризм: соціально-економічні детермінанти становлення та розвитку в світі. *Підприємництво і торгівля*. 2019. Вип. 24. С. 167-170. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2019-24-25>
20. Михайлюк О. Л., Хумаров О. А. Перспективи розвитку гастрономічного туризму в Україні. *Економічні інновації*. 2020. Т. 22. Вип. 2 (75). С. 71-81.
21. Михальченко О. А. Космічний туризм: еволюція розвитку та економіко-правові перспективи. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 67. С. 79-

83. URL : м http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/16.pdf

22. Нестерчук І. К. Гастрономічний туризм: історія, теорія і сучасні практики. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Географічні науки*. 2017. Вип. 6. С. 193-199.

23. Панченко С. Релігійний туризм в Україні: стан, потенціал, перспективи : монографія. Київ : Автограф, 2019. 163 с.

24. Паньків Н., Пелешок А. Аналіз сучасного стану круїзного туризму у світі: досвід для України. *Development Service Industry Management*. 2023. № 3. С. 162-177. DOI : [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3\(25\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3(25))

25. Паньків Н., Сагайдак В. Організація культурно-пізнавального туризму. Сучасний стан та тенденції розвитку в Україні. *Вісник Національного Хмельницького університету. Серія : Економічні науки*. 2022. № 5. Т. 1. С. 58-71. URL : <https://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/11/2022-310-10.pdf>

26. Рубіш М. А., Чорій М.В., Зеленська Л. В. Гастрономічний туризм як засіб активізації туристичних дестинацій. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Економіка*. 2020. Вип. 1 (13). С. 61-66.

27. Рябев А. А., Салій В. С. Рекреація та міський туризм: спільна проблема та перспектива її вирішення. *Бізнес-інформ*. 2021. № 11. С. 205-210. URL : https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-11_0-pages-205_210.pdf

28. Слащева А. В. Етнічні кухні : навч. посібн. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 159 с. URL : http://elibrary.donnuet.edu.ua/2175/1/2020_NP_GRS_Etnichni%20kuhni.pdf

29. Спеціалізований туризм (Активний туризм) : конспект лекцій / Укл. Р. С. Яготін, Д. В. Болтоматіс, С. В. Халайджи, Н. В. Павлова. Одеса : ОНАХТ, 2020. 67 с. URL : <https://surl.li/qtccqj>

30. Спецпроект «Від Енеїди до СРСР і назад». Гастрономічна карта України із Євгеном Клопотенком та Rocket. URL : <https://nv.ua/ukr/project/vid-enejidi-do-srsr-i-nazad-gastronomichna-karta-ukrajini-iz-yevgenom-klopotenkom-ta-rocket-50144071.html>

31. Тарасова В.В., Нестерчук І.К., Ковалевська І.М., Осіпчук А.С. Географія туризму. Екологічний туризм : навч. посібн. Житомир : Центр учбової літератури, 2024. 252 с.

32. Ткачук Л. М. Освітній туризм в Україні і світі. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/296365383.pdf>

33. Чериниш І. В., Маховка В. М. Лікувально-оздоровчі види туризму в структурі сфери туризму та рекреації. URL : <https://surl.li/dakwnx>

34. Чорна Н. М. Slow Food як філософія та міжнародний рух: зачаткування, розвиток та роль у збереженні гастрономічної культури України. *Інфраструктура ринку*. 2025. Вип. 83. С. 309-313. URL : http://www.market-infr.od.ua/journals/2025/83_2025/56.pdf

35. Чорна Н. М. Винний туризм в Україні: стан та тенденції розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 67. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/67-2022>

36. Чорна Н. М. Кластерний підхід до розвитку винного туризму: зарубіжний досвід та можливості його впровадження в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1544>

37. Чорна Н. М. Локальна кухня як гастрономічний бренд туристичних destination. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній і Східній Європі*. 2025. № 12. С. 68-75. DOI : <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-12-10>

38. Щука Г. П. Подієвий туризм : навч.-метод. посібн. Берегове : ЗУІ, 2023. 171 с. URL : https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/2697/1/Scsuka_H_Podiiievi_turizm_navchalno_metodychnyi_posibnyk_2023.pdf

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА:

1. Всесвітня асоціація гастрономічного туризму. URL : <http://www.worldfoodtravel.org>

2. Глобальна асоціація гастрономічного туризму. URL : <https://www.globalfoodtourism.com>

3. Державне агентство розвитку туризму України. URL : <https://www.tourism.gov.ua/>

4. Національна туристична організація України. URL : <https://nto.ua/>

5. Micheline guide. URL: <https://guide.michelin.com/en/about-us>

6. The World's Best 50 Restaurants. URL: <https://www.theworlds50best.com/>

7. Ukrainer. Регіони. URL : <https://www.ukrainer.net/regions/>

8. UNWTO World Tourism Barometr. URL : <http://mkt.unwto.org/barometer>